
Ny generalsekretær – stor utfordring for rett person

FRA FORENINGEN

SVERRE STRAND

Generalsekretærens stab

Stillingen som generalsekretær i Den norske lægeforening blir ledig ved årsskiftet 2001–02, da nåværende generalsekretær, Harry Martin Svabø, går av ved nådd aldersgrense.

– En viktig jobb og en stor utfordring, sier president Hans Petter Aarseth.

– Legeforeningen har vært i den heldige situasjon at vi har kunnet trekke på en generalsekretær med lang erfaring, sier Hans Petter Aarseth.

– Vi finner ingen ny Harry Martin Svabø. Vi må forvente at en ny person skaffer seg oversikt og gjør seg egne refleksjoner over de oppgaver som skal ivaretas og hvordan ledelsen av sekretariatet skal gripes an, sier han.

Presidenten ønsker at den nye generalsekretæren får anledning til å observere sekretariatet en viss tid før vedkommende overtar, mens Svabø fremdeles er i stillingen.

Lovendringer

På Harry Martin Svabøs initiativ nedsatte sentralstyret en arbeidsgruppe som har utredet dagens ledelsesforhold og foreslått justeringer og presiseringer i regelverket.

– Vi ønsket både å oppdatere lovene i forhold til den organisasjonsmessige utvikling som har funnet sted i senere år, ikke minst ordningen med president i full stilling, og å forholde oss hensiktsmessig til de utfordringer Legeforeningen møter fremover, sier Aarseth.

Etter presidentens syn har ikke lovendringene endret generalsekretærstillingens grunnleggende karakter.

– Jeg vil si at lovene tydeligere enn før presiserer stillingens hovedoppgave som ledelse av sekretariatet med tilhørende administrativt og økonomisk ansvar. Videre er forholdet mellom administrativ og politisk ledelse blitt klargjort i og med at også presidentens stilling nå er lovregulert. De nye reglene understreker generalsekretærens ansvar for å samarbeide med og støtte presidenten i dennes ledelse av bl.a. forhandlinger og helsepolitiske transaksjoner, sier Aarseth.

Han ser det som viktig at ansettelsesmyndigheten og instruksmyndigheten for stillingen er overført til sentralstyret, samtidig som stillingens interne myndighet er styrket. Alle sider ved ansettelser og den interne lønns- og personalpolitikk er nå tillagt generalsekretæren.

– Stillingen fremstår klarere som sekretariatets suverene leder med et like klart ansvar overfor sentralstyret. Det videre ansvar overfor landsstyret ligger imidlertid nå fullt og helt hos sentralstyret. Ansvarsforholdene er nå formelt ryddigere, sier Aarseth.

Synlig og profilert

– Vil den nye generalsekretær bli synlig i foreningen slik vi er vant til?

– Man kan ikke lede i det skjulte. Generalsekretæren må være synlig og profilert både overfor foreningens organer inne og ute og overfor myndigheter, motparter og det politiske liv. Både personlig og gjennom medarbeiderne må medlemmene, utdanningssystemet, helsetjenesten og helsepolitikken føles på pulsen. Hvorledes skulle man ellers kunne være sentralstyrets fagpolitiske rådgiver spør Aarseth?

I arbeidsdeling og samarbeid med presidenten skal generalsekretæren stadig spille en sentral rolle både i formidlingen av foreningens politikk, kontaktvirksomhet, relasjonsbygging og profileringsarbeid og i det internasjonale arbeid for bl.a. yrkesetikken og legers kliniske uavhengighet.

Sekretariatet har 100 ansatte fordelt på ti avdelinger. Tidsskriftet og Forskningsinstituttet ligger administrativt under generalsekretæren. Den samlede «omsetning» i foreningen, inkludert autonome stiftelser, dvs. sykelønns- og pensjonsordningen for leger og de ulike fondene for utdanning, kvalitetssikring og etableringslån for legepraksis, utgjør ca. 500 millioner kroner per år.

– Hva slags kvalifikasjoner og egenskaper bør den lege ha som skal bli ny generalsekretær?

– Legeforeningen er ingen liten bedrift. Vi trenger en lege med erfaring og tyngde som leder og dokumenterte administrative egenskaper, sier Aarseth. Han fremhever at det ikke er nødvendig at vedkommende også er økonom siden sekretariatet har solide økonomer. God forståelse av økonomistyring og forretningsførsel er imidlertid nødvendig.

– Det aller viktigste er likevel at vedkommende blir en inspirerende, synlig og samlende leder for sekretariatet, som er visjonær i forhold til utfordringene, som kan organisere og spille på den mangfoldige og høye kompetanse som allerede finnes i sekretariatet og bidra til å utvikle denne videre.

Ønskejobb

Han presiserer at det er viktig med forståelse for balansen mellom selvstendig sekretariatsledelse og et konstruktivt og lojalt samarbeid med den politisk valgte president og sentralstyret.

– Vi som er valgt, er tross alt først og fremst leger. Vi ønsker, og det forventes av oss, at vi skal fungere i en strategisk rolle på vegne av dem som har valgt oss. Vårt viktigste anliggende er antakelig utviklingen av rammebetingelsene for legerollen i Norge, juridisk, organisatorisk og økonomisk. Generalsekretærens viktigste oppgave er ved hjelp av de ressurser hun eller han disponerer å gjøre oss effektive i dette arbeidet.

– Hørte vi riktig? Er det mulig at også denne mannsbastionen kan falle?

– Jeg regner med gode kandidater av begge kjønn. Legeforeningen er viktig. Derfor er generalsekretærjobben viktig. Det er også en ønskejobb for den lege som foruten å beherske legegjerningen har kvalifisert seg administrativt og ønsker å yte en innsats av stor og varig betydning både for kollegene og samfunnet. Betydelige utfordringer, men også respons og belønning. Stillingen bør ha appell til mange leger..

Publisert: 10. januar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.